

ÇOCUĞUN CİNSEL İSTİSMARINDA ADLİ TIP UYGULAMALARI

*Prof.Dr. Ahmet Nezih KÖK**

GİRİŞ

Tarihsel gelişim sürecinde, çocuğun tanımı değişik coğrafyada ve değişik kültürlerde farklı yapıldığı gibi çeşitli bilimsel disiplinlerde de değişik tanımlanmıştır¹. Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından 20 Kasım 1989 tarihinde kabul edilen Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'nin 1. maddesinde yer alan "Bu sözleşme uyarınca çocuğa uygulanabilecek olan kanuna göre daha erken yaşta reşit olma durumu hariç, on sekiz yaşına kadar her insan çocuk sayılır" hükmü, Türk Hukuku'nun da kabul ettiği çocuk tanımıdır. Nitekim, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 6. madde 1.fıkrası "b" bendinde; "çocuk deyiminden; henüz onsekiz yaşını doldurmamış kişi anlaşılacağı" belirtilmektedir.

Çocuklar tüm dünyada özel değere sahip, korunması gereken birey grubunu oluştururlar. Gerek bedensel gerekse ruhsal gelişim olarak olumsuz dış etkilere karşı koyma yeteneğini kazanamamış çocuk, istismara açık hale gelebilmektedir. Dünya Sağlık Örgütü tarafından çocuk istismarı; "çocuğun, sağlığını, fiziksel ve sosyal gelişimini olumsuz yönde etkileyen bir yetişkin, toplum veya ülke tarafından bilerek veya bilmeyerek yapılan davranışlar" şeklinde tanımlanmıştır. Çocuk, fiziksel ve cinsel şiddete maruz kaldığı gibi duygusal yönden, ve ekonomik açıdan istismara uğramakta ve hatta ceza adalet sisteminde suça itilmiş çocuklara yönelik düzenlemeler nedeni ile hukuki istismara açık hale gelebilmektedir. Bu makalede, Türk Ceza Kanunu'nun 103.maddesinde düzenlenen "çocuğun cinsel istismarı" suçu, adli tıp açısından ele alınarak değerlendirilmiştir.

I. Çocuğun Cinsel İstismarı

Çocuğun cinsel istismarı, çocuk istismarı tipleri içerisinde saptanması en zor olan, çoğunlukla gizli kalan, kısa ve uzun dönemli etkileri olan ve artan

* Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı.

¹ Oğuz POLAT, Çocuk ve Şiddet, Der Yayınları, İstanbul 2001, s.9-76., Rona SEROZAN,Çocuk Hukuku, Beta Basım Yayım, İstanbul 2000, s.3.

sıklıkla gözlenen önemli bir olgudur².

Çocuğun cinsel istismarını yakın tarihte ilk kez Kempe “Olgunlaşmamış çocukların anlamadan ve kendileri istemeden cinsel ilişkide kullanılmalarıdır” şeklinde yapmıştır³. Amerikan Milli Çocuk İstismarı ve İhmali Merkezi’nce yapılan tanımlamada ise cinsel istismar, “Çocuk ve erişkin arasındaki temas ve ilişkide çocuğun, erişkinin ya da başka birinin cinsel uyarıcısı olarak kullanılması” olarak tanımlanmaktadır⁴.

Farklı toplumlarda suç sayılan cinsel amaçlı davranışlar toplumların kültürel farklılıklarını, dinsel görüşlerini yansıtmakla birlikte, hangi cinsel davranışların suç sayılacağını içeren düzenlemeler temelde aynıdır⁵.

Nitekim, Çocuk Hakları Sözleşmesi’nin 19.maddesi taraf devletlere, çocuğun, ırza geçme dahil her türlü istismar ve kötü muameleye karşı korunması için; yasal, idari, toplumsal, eğitsel bütün önlemleri alma yükümlülüğü vermiştir. Çocukların evlerinde, kurumlarda ve toplum içinde maruz kaldıkları şiddetin boyutu konusunda bütün ülkelerde daha fazla duyarlılık oluşturulmaktadır. Çocukların ailelerinde ya da çeşitli kurumlarda yaygın biçimde cinsel istismara maruz kaldıkları, “seks turizmi” ile ve başka biçimlerde örgütlü cinsel sömürünün nesnelere haline getirildikleri belirtilmektedir⁶.

Çocuk Haklarına Dair Sözleşme’nin 34.maddesinde ise taraf devletlerin, çocuğu her türlü cinsel sömürüye ve cinsel suiistimale karşı koruma güvencesi vermesi gerektiği vurgulanırken, bu amaçla taraf devletlerin özellikle çocuğun yasa dışı bir cinsel faaliyete girişmek üzere kandırılması veya zorlanmasını, çocukların fuhuş ya da diğer yasa dışı cinsel faaliyette bulundurulması, çocukların pornografik nitelikli gösterilerde ve malzeme kullanılarak sömürülmesini önlemek amacıyla ulusal düzeyde ve ikili ile çok taraflı ilişkilerde gerekli her türlü önlemi almaları gerektiğini vurgulamaktadır⁷.

II. Türk Ceza Hukuku ve Çocuğun Cinsel İstismarı

Türk ceza hukukunda çocukların cinsel yönden istismarını önleme ve ce-

² Oğuz POLAT, Çocukta Cinsel İstismar , Çocuk Forumu 2 (1); 1999, s.1-11.

³ Oğuz POLAT, Çocukta Cinsel İstismar 4.Kaynak (H KEMPE, Sexual Abuse, “Another Hidden Pediatric Problem” Pediatrics 62(3); 382-389, 1978.).

⁴ Jan E PARADISE, The Medical Evaluation of the Sexually Abused Child, The Pediatric Clinics of North America 37 (4); 839-862, 1990.

⁵ Özdemir H., Çekin N. ve ark. Suç Sayılan Cinsel Amaçlı Davranışlarda Tıbbi ve Hukuki İstismar. Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi 7 (12); 414-416,1998.

⁶ UNICEF, Çocuk Haklarına Dair Sözleşme.Ajans-Türk Basım, Ankara 1998, s.237.

⁷ UNICEF, age., s.455

zalandırma adına, “Çocukların cinsel istismarı suçu” 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nun özel hükümlerini oluşturan ikinci kitabının, kişilere karşı suçları içeren ikinci kısmının altıncı bölümünde “cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar” başlığı altında 103.maddede düzenlenmiştir. Cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlarda korunan ortak hukuki değer, kişilerin cinsel dokunulmazlığı olduğu 102. madde gerekçesinde yer almaktadır⁸.

Cinsel dokunulmazlık, kişilerin vücudu üzerinde cinsel davranışlarda bulunulması suretiyle ihlal edilir. Cinsel davranışlar ise cinsel bir amaçla veya cinsel arzuları tatmin amacıyla gerçekleştirilen hareketleri ifade eder. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nda cinsel dokunulmazlığa karşı olan suçların, cinsel davranışların vücut bütünlüğünü ihlal edip etmemesinden hareketle düzenleme yapıldığı görülmektedir⁹.

Yeni Türk Ceza Kanunu’nun 1 Haziran 2005 tarihinde yürürlüğe girmesinden sonra Kanun’un çeşitli maddelerinde ortaya çıkan belirsizlik, gerek akademisyenler ve gerekse uygulayıcılar tarafından çeşitli bilimsel ortamlarda tartışılarak giderilmeye çalışılmıştır. Cinsel dokunulmazlığa karşı suçlarla ilgili maddeler, en çok tartışılan maddeler arasında yer almıştır. Bu nedenle çocukların cinsel istismarı suçunu düzenleyen 103.madde özellikle adli tıp uygulamaları açısından tartışılır niteliktedir¹⁰.

⁸ İzzet ÖZGENÇ, Türk Ceza Kanunu Gazi Şerhi (Genel Hükümler), 3.Bası, Ankara Açık Ceza İnfaz Kurumu Matbaası, Ankara 2006, s,801.

⁹ Adalet Bakanlığı Adli Tıp Kurumu, 12.Ulusal Adli Tıp Günleri (28 Eylül-2 Ekim 2005 Antalya) Kongre Kitabı, editör Hasan Ağrıtmış, Türk Ceza Kanunu’nda Tanımlanan Cinsel Suçlara Adli Tıbbi Yaklaşım Paneli, Haydar EROL’un konuşması, s.91.

¹⁰ Adalet Bakanlığı Adli Tıp Kurumu, 2.Yargıtay –Adli Tıp Sempozyumu, (10-11 Şubat 2005 Ankara) Kongre Kitabı, editör Sadullah Güzel, Yeni Türk Ceza Kanunu’nda Tanımlanan Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlarla İlgili Görüşler, s.53-59.

Çocukların cinsel istismarı

Madde 103- (1) Çocuğu cinsel yönden istismar eden kişi üç yıldan sekiz yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Cinsel istismar deyiminden; (Asliye Ceza)

a) Onbeş yaşını tamamlamamış veya tamamlamış olmakla birlikte fiilin hukuki anlam ve sonuçlarını algılama yeteneği gelişmemiş olan çocuklara karşı gerçekleştirilen her türlü cinsel davranış,

b) Diğer çocuklara karşı sadece cebir, tehdit, hile veya iradeyi etkileyen başka bir nedene dayalı olarak gerçekleştirilen cinsel davranışlar,

Anlaşılır.

(2) Cinsel istismarın vücuda organ veya sair bir cisim sokulması suretiyle gerçekleştirilmesi durumunda, sekiz yıldan onbeş yıla kadar hapis cezasına hükmolunur. (Ağır ceza)

(3) (Değişik: 29.6.2005-5377/12 md) Cinsel istismarın üstsoy, ikinci veya üçüncü derecede kan hısmı, üvey baba, evlat edinen, vasi, eğitici, öğretici, bakıcı, sağlık hizmeti veren veya koruma ve gözetim yükümlülüğü bulunan diğer kişiler tarafından ya da hizmet ilişkisinin sağladığı nüfuz kötüye kullanılmak suretiyle veya birden fazla kişi tarafından birlikte gerçekleştirilmesi halinde, yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza yarı oranında artırılır.

(4) Cinsel istismarın, birinci fıkranın (a) bendindeki çocuklara karşı cebir veya tehdit kullanmak suretiyle gerçekleştirilmesi halinde, yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza yarı oranında artırılır.

(5) Cinsel istismar için başvuru olan cebir ve şiddetin kasten yaralama suçunun ağır neticelerine neden olması halinde, ayrıca kasten yaralama suçuna ilişkin hükümler uygulanır.

(6) Suçun sonucunda mağdurun beden veya ruh sağlığının bozulması halinde, onbeş yıldan az olmamak üzere hapis cezasına hükmolunur. (Ağır ceza)

(7) Suçun mağdurun bitkisel hayata girmesine veya ölümüne neden olması durumunda, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükmolunur. (Ağır ceza)

III. Çocuğun Cinsel İstismarı Suçunda Adli Tıp

Çocuğa yönelik istismar suçu yapılan araştırmalara göre giderek artan bir ivme kazanmış olmakla birlikte büyük bölümü gizli kalmaktadır. İstismarın fark edilmesi çoğu zaman tesadüfidir. Özellikle yaşa bağlı olmak üzere çocukta anormal bir davranış ortaya çıkması veya çocuğun fiziksel bir lezyonla doktora getirilmesi sonucu ortaya çıkmaktadır. Daha nadir olarak da çocuğun maruz kaldığı eyleme ya da eylemi gerçekleştiren kişiye ait bilgi vermesiyle ortaya çıkmaktadır¹¹. Hekim, herhangi bir bedensel ya da ruhsal şikayetlerle muayeneye getirilen çocukta, cinsel istismar şüphesi uyandıracak bir belirti tespit etmesi halinde durumu, Türk Ceza Kanunu madde 280 kapsamında derhal yetkili makamlara bildirmek zorundadır¹².

Cinsel istismara uğradığı iddia edilen çocukta, cinsel istismarın varlığının tespit edilmesi yargılama sürecinin en önemli aşamasıdır. Bu aşamanın başlangıcında cinsel istismara uğramış çocuğun genital muayenesinin yapılabilmesi için mutlaka Türk Ceza Kanunu madde 287 kapsamında karar gereklidir¹³.

Genital muayene kararı mümkün olduğunca kısa sürede çıkarılmalıdır. Çünkü, tüm cinsel saldırılarda olduğu gibi çocuğun cinsel istismarında da mağdurun ve failin, suç teşkil eden eylemin gerçekleşmesinden hemen sonra en kısa sürede muayene edilmesi çok önemlidir. Muayenenin, eylemden sonra en kısa sürede yapılmasının önemi kadar, muayenenin işin uzmanı tarafından yapılması da o kadar önemlidir. Muayenede nelere dikkat edeceğini, olayı açıklayabilecek delillerin neler olduğunu, bu delillerin usulüne uygun olarak nasıl elde edilip saklanacağını bilen uzman bir hekimin varlığı hem yargının işini kolaylaştıracaktır hem de mağdurun birden fazla muayenesini önleyerek çocuğun hatırlamak istemediğı geçmişini yeniden yaşayarak ruhsal yönden yeniden travmatize olmasını önleyecektir¹⁴.

Ancak, uygulamaya bakıldığında maalesef bu temenninin gerçekleşmediğini görmekteyiz. Ülkemizde yeterli adli tıp uzmanı bulunmaması ve mevcut olanların da dağılımının bu eksikliği giderebilecek nitelikte olmaması

11 POLAT, age. s.225

12 Aynı yükümlülük "suçu bildirmeme" suçu olarak TCK 278'de her kişi için, "kamu görevlilerinin suçu bildirmemesi" olarak da TCK 279'da belirtilmiştir.

13 Türk Ceza kanunu madde 287.- (1) Yetkili hakim ve savcı kararı olmaksızın, kişiyi genital muayeneye gönderen veya bu muayeneyi yapan fail hakkında üç aydan bir yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

14 Adalet Bakanlığı Adli Tıp Kurumu, 12.Ulusal Adli Tıp Günleri (28 Eylül-2 Ekim 2005 Antalya) Kongre Kitabı, editör Hasan Ağrıtmış, Türk Ceza Kanunu'nda Tanımlanan Cinsel Suçlara Adli Tıbbi Yaklaşım Paneli, Fatih YAVUZ'un konuşması, s.96-100.

nedeniyle işin uzmanı olmayan ve sıklıkla pratisyen hekim tarafından yapılan cinsel saldırı muayenesi yetersiz ve hatta çoğu zaman hatalı olmaktadır¹⁵.

Cinsel istismara uğramış çocuğun değerlendirilmesinde, adli tıp uzmanı hekimin mahkemeye sunacağı adli raporunu oluŐtururken izleyeceği yolun ana hatları Őu Şekilde belirtilebilir.

1- Cinsel İstismar Olgusunda Anamnez ( yk ) Alınması

Cinsel istismar olgusunda, olay hakkında ocuk tarafından verilen bilgiler (anamnez) ok önemlidir. Çocuğun cinsel istismar ile ilgili söyleyeceği her Őey  nemsenmelidir. Hekim (adli tıp uzmanı), çocukla konuŐurken yanında durum değerlendirmesi yapabileceği mesela, sosyal hizmet uzmanı, ocuk psikiyatristi, ocuk psikoloğu gibi uzmanların yardımını almalıdır. Bu grup çalıŐması çocuğun ruhsal durumunun değerlendirilmesi açısından çok önemlidir. Olayın hikayesi öncelikle çocuğun kendi anlatımıyla alınmalıdır.  yk  Őüphesiz doĐrulanmıŐ ise, çocuğu bir kez daha travmatize etmemek için ebeveynlerden ya da ilgili kiŐiden dinlenmelidir.  yk  alınırken sağanak halinde yönlendirilen sorular, çocuğun sıklıŐına, utanmasına ve hatta kendisini suçlamasına, bunun sonucu, olayla ilgili anlatımında güvenirliğin azalmasına neden olabileceğinden hekimin dikkatli olması gereklidir. ocukla yapılan görüŐmede, anatomik yapılı oyuncakların faydalı olduğu da çeşitli çalıŐmalarda belirtilmektedir¹⁶. Özellikle bu aşamada, çocukla kooperasyonun sağlanarak en geniş ve en güvenli anamnezin alınması, hekimliğin bilgi ve deneyime dayalı sanatsal faaliyet yönüdür.

2- Cinsel İstismar Olgusunda Fizik Muayene

Çocuğun istismarı olgusunda genital muayene, Türk Ceza Kanunu madde 287 kapsamında alınan karar gereğince yapılabilir. Çocuğun hekim tarafından bedensel muayenesi sıklıkla ocuk tarafından hoŐ karŐılanmayan, incitici algılanan ve bu nedenle istenmeyen bir durumdur.

Cinsel istismarın gelişim sürecinde çocuğun bedeninde oluŐmuŐ fiziksel Şiddet bulguları anatomik yerleŐimlerine göre vücut Őeması üzerinde öncelikle kaydedilmelidir.

Muayenenin ikinci aŐamasında uygun bir aydınlatma ortamında mağdur çocuğun vücudunun tüm bölgeleri haricen muayene edilerek cinsel istismar bulguları araŐtırılmalıdır. Bu aşamada Türk Ceza Kanunu madde 103/2 kap-

¹⁵ Ahmet Nezih KÖK, Sağlık Bakanlığı ve Adli Hekimlik Hizmetleri, Medimagazin Haftalık Tıbbi Haber Gazetesi, sayı; 307, 4 Aralık 2006, s.15.

¹⁶ PARADISE agm.s.842 (46.kaynak Hibbard RA,Roghmann K,Hoekelman RA. Genitalia in children's drawings:An association with sexual abuse. Pediatrics79:129, 1987.

samında cinsel istismarın vücuda organ veya sair bir cisim sokulması suretiyle gerçekleşip gerçekleşmediğinin tespiti için genital muayene yapılır¹⁷. 25832 sayılı Yönetmeliğin 4. maddesi 4. fıkrasına göre cinsel organlar ve anüs bölgesinde yapılan muayene iç beden muayenesi kapsamındadır.

Amaca uygun olarak litotomi ya da diz-dirsek pozisyonunda yapılan muayene ile vulva, himen, vajina, anüs, anal sfinkter muayenesi yapılarak elde edilen bulgular şematize edilmelidir. Ayrıca "oral seks" in araştırılması açısından mağdurun ağız boşluğunun da mutlaka muayene edilmesi ve tespit edilen bulguların kaydedilmesi gereklidir.

Cinsel istismar olgularında mağdurun genital muayenesinin kolposkopiyle desteklenmesi olayın aydınlatılması açısından önemlidir. Bu işlem, genital oluşumlardaki (himen, vajina, anüs, sigmoid kolon) şüpheli lezyonların değerlendirilmesini ve fotoğraflarının çekilerek mahkemeye sunulmasına olanak vermektedir¹⁸.

103 maddenin 2.fıkrası bazı belirsizlikler taşımaktadır. Özellikle "vücuda organ veya sair cisim sokulması" lafzi yorumlamaya tabi tutulacak olursa uygulamada çok önemli sıkıntıların olacağı aşikardır. Nitekim, vücuda organın ya da sair cismin sokulacağı vücut boşlukları (delikleri) hangileridir? Bu anatomik boşlukların vajina, anüs ve ağız olduğu hususunda bir tereddüt yoktur. Bu boşluklara kulak deliğinin ya da burun deliğinin eklenmesi de düşünülebilir mi? Cevap, ister evet isterse hayır olsun, bunun gerekçesinin mutlaka ortaya konması gerekecektir. Aynı şekilde, kabul edilen deliklere hangi organın ya da sair cismin sokulması halinde maddenin aradığı şart gerçekleşmiş olacaktır? Burada penisin sokulması halinde hiçbir tereddüt yoktur. Ancak, parmağın ya da bir sebze ya da meyvenin sokulması halinde durum ne olacaktır? Ayrıca, bir kadının kız ya da erkek çocuğuna karşı cinsel istismar eyleminde bulunması hallerinde de tereddüt bulunmaktadır.

Çocuğun cinsel istismarında belirtileceği gibi, genel anlamda cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlarda, olayın sadece genital muayene bulgularına indirgenmesi hatalı sonuçlara yelken açılmasına neden olabilecektir.

¹⁷ 01.06.2005 tarihine yayımlanarak yürürlüğe giren 25832 sayılı Ceza Muhakemesinde beden muayenesi,genetik incelemeler ve fizik kimliğin tespiti hakkında yönetmelik, bir suça ilişkin iz,eser,emare ve delillerin elde edilmesi; ayrıca, maddi gerçeğin ortaya çıkarılması bakımından şüpheli,sanık,mağdur ve diğer kişilerin beden muayenelerinin yapılması,tıbbi incelemelerde bulunmak üzere vücuttan, kan veya benzeri biyolojik örneklerle, saç,tükürük,tırnak gibi örneklerin alınması, moleküler genetik incelemeler ile şüpheli ve sanığın kimliğinin tespiti için gerekli fiziki özelliklerin tespitine ilişkin usul ve esasları düzenler.

¹⁸ John McCANN, Use of the Colposcope in Childhood Sexual Abuse Examinations. The Pediatric Clinics of North America 37 (4); 862-880, 1990.

Nitekim, Özdemir ve arkadaşlarının da belirttiği gibi bu tür bir muayenede, himende eski yırtık saptanması, himenin duhule müsait olması ya da vajinal penetrasyonun olmadığı durumlarda elde edilen bulgular cinsel ilişkinin gerçekleşip gerçekleşmediği konusunda fikir veremeyeceği gibi, saptanan taze yırtığın da penis ile meydana getirildiği kesin değildir¹⁹. Diğer yandan, cinsel istismar gerçekleşmiş olmasına rağmen yapılan genital muayenede herhangi bir bulgu tespit edilemeyen olguların da olabileceği unutulmamalıdır.

3- Cinsel İstismar Olgusunda Adli Kanıt Elde Edilmesi

Dar anlamda cinsel istismar olgusunda, geniş anlamda cinsel dokunulmazlığa karşı gerçekleştirilen her saldırıda, somut olayın çözümsüzlüğe yönelmesini önlemek için yargının işini kolaylaştıracak somut delillerin elde edilmesi adli tıp uzmanının temel hedefi olmalıdır. Bu nedenle, “her temas bir iz bırakır” ilkesi²⁰ gereği olay yerinde, mağdurun olayın gerçekleştiği sırada üzerinde bulunan giysilerinde ve mağdurun dış ve iç muayenesinde, faile ait izler (biyolojik materyal) mutlaka araştırılarak elde edilmelidir. Faile ait biyolojik materyaller (kan, tükürük, kıl, sperm gibi) hem suç niteliğindeki olayın gerçekleştiğini ortaya koyarken hem de failin kimliğinin belirlenmesini sağlayacaktır.

Bu aşamada altı çizilmesi gereken en önemli husus zamandır. Çünkü, zaman geçtikçe bir yandan biyolojik materyaldeki yeterlilik ve güvenilirlik azalırken diğer yandan da mağdurun giysilerini değiştirmesi, banyo yapması, hatta büyük abdestini yapması riski artmaktadır. Bu olumsuz gelişmeler ise olayı aydınlatacak ve faili belirlememize yarayacak delillerin ortadan kalkmasına neden olacaktır.

Puberteye girmemiş kız çocuklarında servikal mukus yokluğu nedeniyle spermelerin yaşam süreleri kısalmaktadır. Puberteye girmiş kız çocuklarında ise nadiren 12 saat civarında spermatozoalara rastlanabilmektedir. Bu nedenle adli kanıt elde edebilmek için muayene mümkün olduğunca erken yapılmalıdır²¹.

Mağdurda, faile ait olması muhtemel kan, kıl örnekleri, tırnak içlerinde

¹⁹ Hakan ÖZDEMİR ve ark. “Suç Sayılan Cinsel Amaçlı Davranışlarda Tıbbi ve Hukuki İstismar” Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi / (12): 414-416, 1998.

²⁰ Nihal AÇIKGÖZ ve ark. “DNA laboratuvarının İşleyişi” Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi 11 (4): 126-128, 2002.

²¹ PARADISE agm.s.842 (34.kaynak Gomez RR etal. Qualitative and quantitative determinations of acid phosphatase activity in vaginal washings. Am J Clin Pathol 64:423, 1975.

deri kalıntıları titizlikle araştırılmalı elde edilen örnekler usulüne uygun paketlenerek kriminal inceleme yapılmak üzere yetkililere teslim edilmelidir.

Adli kanıt elde edilmesi hususunda en önemli çalışmalardan birisi de olayın faili olarak şüpheli konumundaki kişinin muayene edilmesidir. Bu muayenede en önemli bulgulardan birisi, mağdura ait biyolojik materyal saptanmasıdır.

4- Cinsel İstismar Olgusunda Gebeliğin ve Cinsel Yolla Bulaşan Hastalıkların Önlenmesi

Gebelik, cinsel istismar olgusunda gerçekleşebilecek istenmeyen bir sonuç olabilir. Gebeliğin aile içi cinsel ilişki (ensest ilişki) sonucu meydana gelmesi durumunda olayın vehameti daha da artar. Bu nedenle, çocuğun cinsel istismarı olgularında çocuğun cinsel gelişimi değerlendirilerek gebe kalma ihtimali varlığında gebeliği önlemek için mutlaka tedbir alınmalıdır. Gebe kalma riski çocuğun ovulasyon zamanına göre değişmekte ve ovulasyondan üç gün önceki sürede risk %14-17 arasında değişmektedir²².

Cinsel istismarın saklandığı ve istismarın gebelikle sonlandığı durumda, kadının (çocuk mağdurun) rızası alınmak koşuluyla gebelik, yasal süreler içerisinde sonlandırılabilir²³. Gebelik mahsulünde cinsel istismar suçunun failinin belirlenmesi için DNA incelemesinin yapılmasının gerektiği unutulmamalıdır.

Cinsel istismar sonucu geçebilecek AIDS, sifiliz, hepatit, frengi vb hastalıklar için de hekim tarafından gerekli tıbbi önlemler alınmalıdır.

5- Cinsel İstismar Olgusunda Yaş Tespiti

Çocuğun istismarı suçunu düzenleyen 103.maddede yaş, suçun unsurudur²⁴. Bu nedenle çocuğun yaşının gerçek yaşı olması, somut gerçeği arayan ceza hukuku açısından önemlidir. Ülkemizde nüfus kayıtlarının tutulması ile ilgili olarak bazı sıkıntıların da olduğu bilindiğinden, mağdurun yaşının tespit edilmesi gerekmektedir. Yaş tespitinde mağdurun fizik muayenesinin yanı sıra mutlaka radyolojik inceleme ile kemik yaşının tespiti yoluna gidil-

22 PARADISE agm.s.842 (21.kaynak Dixon GW,et al. Ethynil estradiol and conjugated estrogens as postcoital cotraceptives. JAMA Clin Pathol 244: 1336, 1980.

23 Türk Ceza Kanunu'nun "Çocuk düşürme" suçunu düzenleyen 99.maddesinin (6). Fıkrası : Kadının mağduru olduğu bir suç sonucu gebe kalması halinde, süresi yirmi haftadan fazla olmamak ve kadının rızası olmak koşuluyla, gebeliği sona erdirene ceza verilmez. Ancak, bunun için gebeliğin uzman hekimler tarafından hastane ortamında sona erdirilmesi gerekir.

24 Adalet Bakanlığı Adli Tıp Kurumu, 12.Ulusal Adli Tıp Günleri (28 Eylül-2 Ekim 2005 Antalya) Kongre Kitabı, editör Hasan Ağrıtımsı, Türk Ceza Kanunu'nda Tanımlanan Cinsel Suçlara Adli Tıbbi Yaklaşım Paneli, Haydar EROL'un konuşması, s.93.

melidir²⁵.

6- Cinsel İstismar Suçunun Sonucunda Çocuğun Bedensel ve Ruh-sal Sağlığının Değerlendirilmesi:

Çocuğun cinsel istismarında, yargının bilirkişi uzman hekim(ler)den gö-rüş istediği en önemli hususlardan birisi de, 103/6 kapsamında, varlığı ha-linde faile verilecek cezayı “onbeş yıldan aşağı olmamak” şekline dönüştü-ren “suçun sonucunda mağdurun beden veya ruh sağlığının bozulup bozul-madığı” hususudur.

Uğradığı cinsel istismar sonucunda çocuğun beden sağlığının bozulması kavramında en çok tartışılan husus himenin²⁶ yırtılması ile ilgilidir. Himenin bir organ olup olmadığı hususunda adli tıp uygulamalarında yerleşik görüş himenin bir organ olmadığı ve yırtılması durumunda bedensel sağlığın bo-zulması olarak nitelendirilemeyeceğidir²⁷. Diğer yandan, himenin bozulma-sının toplumsal ahlak anlayışımızda halen bekaret kavramının önem verilen bir değer olması ve bekaretin kaybedilmesinin şahsın kendisi açısından bir eksiklik olduğu düşüncesiyle, kişinin psikolojisinin ve ruh sağlığının bozul-masına neden olabileceği Doğan tarafından belirtilirken²⁸, Erol da buna pa-ralel düşünceye sahiptir²⁹.

Cinsel istismara uğrayan çocuk, bu eylem sonucunda çeşitli davranış modelleri içerisine girebilir. Özellikle toplumsal değer yargılarının baskısı altında daha yalın hissettiği travmayı, nadiren savuşturma yoluna gidebilen çocuk, maalesef, kendisini toplumsal hayattan soyutlama, suçlayarak ceza-landırma yolunu seçip tüm savunma mekanizmalarını kaybederek ruhsal bozukluk tabloları çizebilmektedir. Sıklıkla posttravmatik stres bozukluğu olarak adlandırılan bu tablo, kısa süreli olabileceği gibi uzun süreli ve kalıcı da olabilmektedir.

25 Şemsi GÖK, Nihat ERÖLÇER, Cahit ÖZEN, Adli Tıpta Yaş Tayini, İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Basım Atölyesi, İstanbul, 1985.

26 Himen, vajina çıkışında halkavi,yarımay gibi değişik şekillerde görülebilen mukoza katlantısıdır.

27 Adalet Bakanlığı Adli Tıp Kurumu, 12.Ulusal Adli Tıp Günleri (28 Eylül-2 Ekim 2005 Antalya) Kongre Kitabı, editör Hasan Ağrıtmış, Türk Ceza Kanunu'nda Tanımlanan Cinsel Suçlara Adli Tıbbi Yaklaşım Paneli, Fatih Yavuz'un konuşması, s.96-100.

28 Adalet Bakanlığı Adli Tıp Kurumu, 12.Ulusal Adli Tıp Günleri (28 Eylül-2 Ekim 2005 Antalya) Kongre Kitabı, editör Hasan Ağrıtmış, Türk Ceza Kanunu'nda Tanımlanan Cinsel Suçlara Adli Tıbbi Yaklaşım Paneli, Yusuf Hakkı Doğan'ın konuşması, s.108-112.

29 Adalet Bakanlığı Adli Tıp Kurumu, 12.Ulusal Adli Tıp Günleri (28 Eylül-2 Ekim 2005 Antalya) Kongre Kitabı, editör Hasan Ağrıtmış, Türk Ceza Kanunu'nda Tanımlanan Cinsel Suçlara Adli Tıbbi Yaklaşım Paneli, Haydar EROL'un konuşması, s.93.

7- Cinsel İstismara Uğramış Çocuğun Rehabilitasyonu

Cinsel istismara uğramış çocuk, hayatının filizlenme döneminde çok önemli bir travmaya maruz kalmanın ağır yükü altındadır. Bu nedenle kendisine gerekli yardım elinin kuvvetli bir şekilde uzatılması gereklidir. Nitekim, Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'nin 39.maddesinde belirtildiği üzere taraf devletler, her türlü ihmal, sömürü veya aşağılayıcı muameleye maruz kalan mağdur çocuğun, bedensel ve ruhsal yönden sağlığına yeniden kavuşması, yeniden toplumla bütünleşmesi, özgüvenini ve saygınlığını yeniden kazanabilmesi için gerekli önlemleri almak yükümlülüğündedirler.

Sözleşmenin 39.maddesinin getirdiği yükümlülük ve Sözleşme'nin temel ilkesi niteliğindeki "çocuğun yüksek yararı" göz önüne alınarak Anayasa'mızın 41.maddesi hükmü çerçevesinde cinsel istismara uğramış çocuklarımıza her türlü desteğin verilmesi gereklidir. Verilen rehabilitasyon hizmetleriyle çocuk, öz güvenini kazanarak toplumun üretken ve mutlu bir bireyi olarak yaşamını devam ettirebilecektir.

SONUÇ

Geleceğimizin teminatı çocuklarımızın her türlü istismardan korunabilmesi için, uluslararası hukuki belgelere uygun, gerekli her türlü önlemin alınmasının altı çizilerek,

Suçun ve suçlunun ortaya çıkarılmasında etkin rol oynayan ülkemiz adli tıp hizmetlerinin daha yeterli ve daha kaliteli hale getirilmesine vurgu yapılarak,

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun "çocuğun cinsel istismarı" suçunu düzenleyen 103. maddesiyle ilgili olarak uygulamada ortaya çıkan mevcut bazı belirsizliklerin önümüzdeki günlerde Yüce Yargıtay'ın kararları ile ortadan kalkacağını belirtmek isterim.

